Dosarul nr. **2r-340/23** Judecătoria Edineț (sediul Briceni)
judecător Polina Dolghieri

D E C I Z I E
27 octombrie 2023

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
În componenţa
Preşedintele completului, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu, Andrian Ciobanu

Examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de Jitari Alexandrina , reprezentată de avocatul Chistruga Dmitri, împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jitari Alexandrina împotriva Procuraturii Anticorupție a Republicii Moldova cu privire la ridicarea sechestrului

A constatat:

La data de 30.05.2023 Jitari Alexandrina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile.

În motivarea acţiunii reclamanta a invocat că, prin încheierea judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 14.06.2022, dosar nr. 12-528/2021, a fost admis demersul procurorului Potoran Grigore al Procuraturii Anticorupţie privind aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile: automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi tractor de model „Belarus 82.1” cu n/î ***** prin eliberarea mandatului judecătoresc din aceeași dată.

În partea motivării este relatat că, în legătură cu efectuarea acţiunilor de urmărire penală în cauza penală nr. 2021960117 pornită la 29.10.2021 conform art. 324 alin. (2) lit. b) şi art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal, în rezultatul acţiunilor de urmărire penală şi măsurilor speciale de investigaţii s-a constatat că învinuitul Jitari Serghei, deţine următoarele bunuri, ce ar putea face obiectul confiscării în scopul achitării amenzii penale sau a unei eventuale confiscări speciale sau extinse: automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şia tractor de model „Belarus 82.1” cu n/î *****.

Prin urmare, procurorul și-a motivat necesitatea admiterii demersului în baza art. 202 alin. (2), art. 203 alin. (2), art. 204 alin. (3), art. 205, art. 206 alin. (1) Cod procedură penală, art. 106 alin. (2) Cod penal, ca fiind bunuri rezultate din infracţiuni, însă la demers nefiind anexată nici o probă că bunurile respective provin din activităţi infracţionale. Sechestrul a fost aplicat în cadrul cauzei penale nr. 2021960117, pornită la data de 29 octombrie 2021, care în prezent nu are o finalitate, bunurile sechestrate și anume automobilul de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** fiind păstrat la Pichetul Poliţiei de Frontieră, sectorul Lipcani în condiţii foarte rele, fără adăpost, ceea ce pune sub riscul degradării şi subestimării acestor bunuri până la emiterea unei hotărâri definitive.

Întru susținerea poziției, a invocat prevederile art. 210 alin. (1) Cod de procedură penală și susține că , potrivit condiţiilor stabilite la art. 210 Cod de procedură penală, s-a oferit o interpretare restrictivă a normei, în condiţiile când legiuitorul a acordat instanţei

dreptul de a decide asupra ridicării sechestrului nu doar în cazurile enumerate, dar a operat cu noţiunea de „*alte motive*”.

Jitari Alexandrinaa menționat că automobilul sechestrat este proprietate în devălmăşie, astfel nu are incidenţă cu obiectul urmăririi penale în desfăşurare şi nu este pasibil executării pentru repararea unor prejudicii determinate în cauza penală nr. 2021960117 iar constatările organului de urmărire penală cu privire la dreptul de proprietate a automobilului şi tractorului doar a lui Jitari Serghei le consideră greşite.

Valorificându-și dreptul, reclamanta Jitari Alexandrina în calitate de persoană terţă, la data de 31.03.2023 a înaintat către Judecătoria Edineţ (sediul central) ca instanţă care nemijlocit examinează cauza penală de învinuire a lui Jitari Serghei, o cerere privind ridicarea sechestrului prin care a solicitat în mod prealabil dispunerea scoaterii de sub sechestru a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi a tractorului de model „Belarus 82.1” cu n/î *****.

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ (sediul central) din 31.03.2023, cererea persoanei terţe Jitari Alexandrina privind ridicarea sechestrului aplicat pe mijlocul de transport automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi a tractorului de model „Belarus 82.1” cu n/î ***** a fost respinsă.

Din cuprinsul încheierii, instanţa de judecată a motivat că, ”*cererea lui Jitari Alexandrina privind legalitatea aplicării acestui sechestru, cu referire la prevederile art. 209 alin. (2) Cod procedură penală, urma a fi examinată în ordinea procedurii civile şi nu în cadrul prezentei cauze penale*”. Ulterior, fiind contestată prin cerere de recurs la data de 13.04.2023, încheierea din 31.03.2023 a fost menţinută fără modificări, cererea de recurs fiind respinsă. Decizia Curţii de Apel, Bălţi din 11.05.2023 a fost adusă la cunoştinţă prin poştă electronică la data de 25.05.2023.

A mai invocat că, nu are nici un statut în dosarul penal vizat, iar sechestrul aplicat pe bunurile indicate este contrar garanţiilor dreptului de proprietate şi netemeinic. Proprietatea este, în condiţiile legii, inviolabilă şi garantată, iar proprietarul are dreptul perpetuu la posesiune, folosinţă şi dispoziţie. Jitari Alexandrina nu are nici o legătură cu împrejurările reflectate de organul de urmărire penală în ordonanţă, nu are nici o calitate, precum şi nu trebuie să afecteze nici într-o formă dreptul său de proprietate şi folosinţă asupra bunurilor sechestrate care au fost procurate cu mult timp înainte, acţiunile de urmărire penală întreprinse sunt neproporționale cu scopul urmărit, autorizația privind aplicarea sechestrului reprezintă o imixtiune directă în exercitarea dreptului de proprietate. Autoturismul şi tractorul sechestrat nu au nici o incidenţă cu obiectul urmăririi penale în desfăşurare, nu sunt declarate corpuri delicte, şi nu este pasibil executării pedepsei amenzii ori în vederea unei eventuale confiscări speciale sau extinse.

Nu este clar care a fost temeiul legal pentru aplicarea sechestrului pe întreg bunul mobil, adică şi ½ cotă-parte din bunurile mobile, care aparţineau cu drept de proprietate şi Alexandrinei Jitari cu ridicarea acestora şi păstrarea în condiţii rele, din moment ce art.204 alin.(5) CPP, stipulează clar şi fără echivoc că poate fi pusă sub sechestru numai cota-parte din proprietatea comună pasibilă de confiscare specială sau extinsă.

Menţionează reclamanta că, în timpul examinării cererii înaintate de Jitari Alexandrina în Judecătoria Edineţ, soţul Jitari Serghei, care a fost prezent în instanţa de

judecată, a susţinut cererea înaintată de Jitari Alexandrina (fapt menţionat în încheierea din 31.03.2023) şi a recunoscut că bunurile mobile automobilul de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi tractorul de model „Belarus 82.1” cu n/î ***** este proprietate în devălmăşie şi nicidecum proprietatea ultimului.

În susținerea argumentelor sale a invocat prevederile art. 20, art. 21 Codul Familiei și art. 123 CPC, 204 alin. (5), 209 alin. (1) și (2) CPP, 500 alin. (1-3), 501 alin. (1) și (2) Cod civil, 46 alin. (1) și (2) Constituția RM.

Reclamanta Jitari Alexandrina a solicitat: de a ridica sechestrul aplicat pe mijlocul de transport automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi a tractor de model „Belarus 82.1” cu n/î *****, aplicat în cauza penală nr. 2021960117 prin ordonanţa de punere sub sechestru din 06.06.2022 şi autorizat prin încheierea din 14.06.2022 şi mandat judecătoresc; a aplica interdicţie în Registru de Stat al Transporturilor privind înstrăinarea automobilului de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** și tractorului de model „Belarus 82.1” cu n/î ***** cu eliberarea in folosinţă a bunurilor până la emiterea unei hotărâri definitive pe caz.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023 cererea de chemare în judecată înaintată de Jitari Alexandrina împotriva Procuraturii Anticorupție a Republicii Moldova cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea recurentului:

La data de 03.08.2023 Jitari Alexandrina, reprezentată de avocatul Chistruga Dmitri, a contestat încheierea primei instanțe solicitând casarea acesteia.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Copia încheierii a fost expediată în adresa recurentei și a reprezentantului său la 27.07.2023, astfel, recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului recurenta a invocat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și suplimentar susține că, urmează a fi respinse argumentele instanței de fond precum că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) și mandatul judecătoresc din 14.06.2022 prin care s-au aplicat sechestrele asupra bunurilor mobile vizate la caz, sunt în vigoare, nefiind anulate. Or, legalitatea încheierii judecătorului de instrucție și a mandatului judecătoresc eliberate, constituante sechestrului asigurator, nu constituie motiv de respingere a cererii privind scoaterea de sub sechestru, deoarece acest drept prin prisma art. 209 CPP, este oferit instanței civile, fără ca norma să instituie vreo legătură de cauzalitate între legalitatea actului judecătoresc emis în procedură penală și cererea privind scoaterea bunurilor de sub sechestru în ordine civilă.

Susține că ingerința în exercitarea dreptului de proprietate a Alexandrinei Jitari, intervenită cu ocazia punerii sechestrului pe automobilul de model Volkswagen Passat cu n/î ***** și tractorul de model Belarus 82.1 cu n/î ***** nu are nici un statut procesual. Mai mult, limitarea dreptului de proprietate a recurentei asupra bunurilor mobile

menționate, nu este justificată prin lege.

La caz, recurenta invocă ilegalitatea aplicării sechestrului în privința bunurilor sale din motivul lipsei calității de subiect al procesului penal, iar bunurile în speță nu sunt recunoscute corpuri delicte, bunuri proprietate comună în devălmășie, în cadrul căruia măsura respectivă i-a fost aplicată și prin consecință a întrunit condițiile legale, în care aplicarea sechestrului pe bunurile sale este autorizată de lege.

Consideră că intimatul nu a justificat în modul admis de probațiune conformitatea ingerinței în exercițiul dreptului de proprietate al recurentului, exigenților de previzibilitate al reglementărilor procedurale de care sau condus, precum și necesitatea aplicării sechestrului în condițiile admise de legea procesual penală și anume art. 204-205 CPP, pe bunurile terțului care nu deține calitate procedurală.

În concluzie susține că cererea privind contestarea punerii bunurilor sub sechestru inițial se examinează în conformitate cu art. 290 Cod de procedură penală, de către organul de urmărire penală sau instanța în gestiunea căreia se află dosarul penal de învinuire a persoanei.

Aprecierea instanţei de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Analizând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil şi de contencios administrativ consideră că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la 30.05.2023 Jitari Alexandrina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023 cererea de chemare în judecată înaintată de Jitari Alexandrina împotriva Procuraturii Anticorupție a Republicii Moldova cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată precum și din cererea de recurs, Colegiul reține că recurenta își întemeiază pretențiile pe prevederile articolelor 209 alin. (1) și (2) și 210 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit art. 209 Cod de procedură penală, (1) punerea bunurilor sub sechestru poate fi contestată în modul stabilit de prezentul cod, însă plîngerea sau recursul înaintat nu suspendă executarea acestei acţiuni.

(2) Alte persoane decît bănuitul, învinuitul, inculpatul care consideră că punerea sub sechestru a bunurilor lor este efectuată ilegal sau neîntemeiat sînt în drept să ceară

organului de urmărire penală sau instanţei să scoată bunurile de sub sechestru. În cazul în care acestea refuză să satisfacă rugămintea sau nu au comunicat persoanei respective despre soluţionarea cererii timp de 10 zile din momentul primirii ei, persoana este în drept să solicite scoaterea bunurilor de sub sechestru în ordinea procedurii civile. Hotărîrea instanţei de judecată în privinţa acţiunii civile privind scoaterea bunurilor de sub sechestru poate fi atacată de către procuror în instanţa ierarhic superioară cu recurs în termen de 10 zile, însă, după intrarea ei în vigoare, este obligatorie pentru organele de urmărire penală şi pentru instanţa de judecată care judecă cauza penală în cadrul soluţionării chestiunii ale cui bunuri trebuie să fie confiscate sau, după caz, urmărite.

Articolul 210 Cod de procedură penală prevede că, (1) bunurile se scot de sub sechestru prin hotărîrea organului de urmărire penală sau instanţei dacă, în urma retragerii acţiunii civile, modificării încadrării juridice a infracţiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menţine bunurile sub sechestru. Instanţa de judecată, judecătorul de instrucţie sau procurorul, în limitele competenţei lor, ridică sechestrul asupra bunurilor şi în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizaţia respectivă.

(2) Potrivit cererii părţii civile sau a altor persoane interesate de a cere repararea prejudiciului material în ordinea procedurii civile, organul de urmărire penală sau instanţa de judecată este în drept să menţină bunurile sub sechestru şi după încetarea procesului penal, scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau achitarea persoanei, timp de o lună de la intrarea în vigoare a hotărîrii respective.

Potrivit art. 205 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, (1) punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanţă numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tăinuite, deteriorate sau cheltuite.

(2) Punerea sub sechestru a bunurilor se aplică în baza ordonanţei organului de urmărire penală, cu autorizaţia judecătorului de instrucţie sau, după caz, a încheierii instanţei de judecată. Procurorul, din oficiu sau la cererea părţii civile, înaintează judecătorului de instrucţie demers, însoţit de ordonanţa organului de urmărire penală privind punerea bunurilor sub sechestru. Judecătorul de instrucţie, prin rezoluţie, autorizează punerea bunurilor sub sechestru, iar instanţa de judecată decide asupra cererilor părţii civile ori ale altei părţi, dacă bănuiala rezonabilă indicată la alin.(1) este motivată.

Dina materialele cauzei s-a constat că prin încheierea judecătorului de instrucţie a Judecătoriei Chişinău, (sediul Ciocana) din 14.06.2022, a fost admis demersul procurorului, s-a autorizat punerea sechestrului asupra bunurilor mobile: automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi a tractorul de model „Belarus 82.1” cu n/î *****, prin eliberarea mandatului judecătoresc din aceeași dată (f.d.11-15).

Totodată, în Judecătoria Edineț (sediul central) se află în examinare cauza penală pe învinuirea lui Goreacioc Andrei, Jitari Serghei şi Jitari Vitalie învinuiți de comiterea infracţiunilor prevăzute de articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 325, alin. (2), lit. b) Cod penal; articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 248/1 alin. (4), lit. a) şi

c) Cod penal, articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 248/1, alin. (4), lit. a) şi c) Cod penal, articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 325, alin. (2), lit. b) Cod penal, articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 248/1, alin. (4), lit. a) şi c) Cod penal, articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 325, alin. (2), lit. b) Cod penal, articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 248/1, alin. (4), lit. a) şi c) Cod penal, articolele 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 325, alin. (2), lit. b) Cod penal, articolele 27, 42 alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 248/1 alin. (4), lit. a) şi c) Cod penal, articolele 27, 42, alin. (2) şi (3), 46 raportate la art. 248/1 alin. (4), lit. a) şi c) Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul central) din 31.03.2023, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.05.2023, s-a examinat cererea similară, depusă de Jitari Alexandrina privind ridicarea sechestrului aplicat pe mijlocul de transport automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi tractor de model „Belarus 82.1” cu n/î *****, cererea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Reieșind din conținutul deciziei Curții de Apel Bălți din 11.05.2023, reclamanta/recurenta Jitari Alexandrina urmează să conteste actul prin care s-a aplicat sechestrul, la caz, încheierea emisă de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 14.06.2022.

La caz, prin prisma art. 209 alin. (2) Cod de procedură penală, Jitari Alexandrina, era în drept să depună cererea privind ridicarea sechestrului în ordinea procedurii civile, doar, după ce se adresa cu o cerere către organul de urmărire penală sau în instanța (care a autorizat sechestru), cu solicitarea de a scoate bunurile de sub sechestru, iar, în cazul în care acestea refuză să satisfacă rugămintea sau nu au comunicat persoanei respective despre soluționarea cererii timp de 10 zile din momentul primirii ei, persoana este în drept să solicite scoaterea bunurilor de sub sechestru în ordinea procedurii civile.

Colegiul menționează că, legislația civilă, cât și legislația penală prevede destul de clar în care cazuri cererea de ridicare a sechestrului se examinează de organul de urmărire penală și în care cazuri aceasta se examinează de instanța de drept comun în procedura ordinii civile.

În consecință la caz, nu au fost respectate prevederile art. 209 alin. (2) Cod de procedură penală.

Mai mult, recurenta susține că prin prisma art. 20 Codul familiei deține drept de proprietate în devălmășie, din care motiv urmează a fi ridicat sechestrul asupra bunurilor specificate, ca Jitari Alexandrina să se folosească de ele în modul cuvenit.

Colegiul civil va respinge argumentul expus deoarece la materialele cauzei nu este anexată vreo hotărâre judecătorească sau un alt act juridic, prin care proprietatea comună în devălmășie a soților Jitari Serghei și Jitari Alexandrina, să fie divizată pe cote-părți, și anume, de pe care cotă-parte să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor mobile, din speță, în modul cum este stipulat la art. 204 alin. (5) Cod de procedură penală.

Totodată, potrivit adeverinței din 25.05.2023 eliberată de Agenția Servicii Publice, în baza datelor din Registrul de Stat al Transporturilor bunurile mobile și anume automobil de model „Volkswagen Passat” cu n/î ***** şi tractorul de model „Belarus 82.1” cu n/î *****, aparțin cu drept de proprietate lui Jitari Serghei.

În context, este de menționat că în privința lui Jitari Serghei, soțul recurentei se examinează o cauză penală, în instanța de judecată, iar asupra bunurilor sechestrate, urmează să se expună instanța de judecată doar la emiterea sentinței judecătorești.

Reieșind din prevederile art. 205 Cod de procedură penală, asupra aplicării unei măsuri de asigurare sau înlocuirii măsurii de asigurare, este competentă să decidă instanța de judecată, în procedura căreia se află dosarul penal în examinare, și nicidecum nu se soluționează chestiunile respective în ordinea procedurii civile, în mod separat. Astfel, legiuitorul nu prevede posibilitatea aplicării măsurii de asigurare sau înlocuirii acesteia, pe marginea unui dosar penal, în ordinea procedurii civile.

Astfel, Colegiul civil ajunge la concluzia că, încheierea contestată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului şi cu aprecierea completă a tuturor probelor şi a circumstanțelor referitoare la temeiul de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii, motiv pentru care încheierea contestată urmează a fi menținută ca fiind legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

Decide:

Recursul declarat de Jitari Alexandrina reprezentată de avocatul Chistruga Dmitri se respinge.

Încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jitari Alexandrina împotriva Procuraturii Anticorupție a Republicii Moldova cu privire la ridicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile, se menține.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului
Judecător Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu Andrian Ciobanu